

Wyciąg z raportu z badań ankietowych dotyczących Opinii mieszkańców Gminy Brwinów oraz Miasta Podkowa Leśna nt. warunków życia i jakości usług publicznych

Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie **Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Zielone Sąsiedztwo”** we współpracy z Urzędem Miasta Podkowa Leśna oraz Urzędem Gminy Brwinów.

Zrealizowano je jednocześnie w obydwu gminach, przy użyciu tego samego narzędzia badawczego oraz przy zastosowaniu tej samej metodologii. Badanie w Podkowie Leśnej przeprowadziło 25, a w Brwinowie 40 studentów III roku gospodarki przestrzennej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego w dwie kolejne soboty **22 i 29 marca 2014 r.** Wcześniej mieszkańcy gminy zostali poinformowani o terminie, celach, podmiotach zlecających oraz realizujących badanie poprzez zamieszczenie stosownej informacji na stronach obydwu Urzędów, Stowarzyszenia i w prasie lokalnej oraz poprzez akcję plakatową w najważniejszych punktach gmin.

Opiekunem projektu była p. dr Dorota Mantey.

Kwestionariusz wykorzystany w badaniu został opracowany przez Związek Miast Polskich. Ten sam kwestionariusz, posłużył do realizacji poprzedniej edycji badania w 2011 r., tak by możliwa była analiza porównawcza. Badanie warunków życia i jakości usług publicznych jest praktycznym narzędziem przydatnym zarówno w codziennym zarządzaniu gminą jak i w rozstrzyganiu trudnych dylematów społecznych i rozwojowych. Metodologia badania i kwestionariusz opracowany pod opieką naukową dr Cezarego Trutkowskiego z Uniwersytetu Warszawskiego są rekomendowane m. innymi przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. Pogłębiona analiza wyników pozwala na obiektywną i rzetelną diagnozę społeczną, w szczególności na:

- zrozumienie społecznych efektów działań realizowanych przez samorząd,
- określenie czynników wpływających na opinie różnych grup mieszkańców,
- uporządkowanie problemów i potrzeb mieszkańców według hierarchii ważności.

Badanie przeprowadzono na prostej próbie losowej adresów (w Brwinowie na próbie warstwowej). Liczebność próby określono dla akceptowanego błędu pomiaru na poziomie 5% oraz dla poziomu ufności na poziomie 95%. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi trendami w badaniach społecznych, do badania zastosowano podejście deliberatywne, które opiera się na założeniu, iż mieszkańcy dyskutują o sprawach gminy i wymieniają się opiniami. W związku z powyższym przyjęto następującą technikę badawczą: ankietę wręczał ankietę głównemu członkowi gospodarstwa domowego, następnie umawiał się na jej odbiór, najlepiej w tym samym dniu, w odstępie 3-4 godzin. W związku z tym, iż nie udało się zrealizować próby korzystając z bazy głównej i dodatkowej, ankieteryzy po uzgodnieniach z opiekunem badania zostali poproszeni o samodzielny dobór adresów na przydzielonych im terenach na zasadzie odliczania co 3-go domu. Główną przyczyną zaistniałej sytuacji okazała się nieobecność mieszkańców pod wskazanymi adresami oraz liczne odmowy i niechęć do badania.

Poziom realizacji próby w PODKOWIE LEŚNEJ:

- W trakcie dwóch dni badawczych, po zmianie metody doboru domostw, **zebrano 223 ankiety**, co stanowi 77% założonej liczebności.
- Spośród wylosowanych do bazy głównej adresów udało się zrealizować 88 ankiet (39%). Resztę (61%) stanowią ankiety z bazy dodatkowej bądź dobrane samodzielnie na zasadzie odliczania do 3-go domostwa.

Poziom realizacji próby w BRWINOWIE:

- W trakcie dwóch dni badawczych, po zmianie metody doboru domostw, **zebrano 320 ankiet**, co stanowi 87,4% założonej liczebności.
- Spośród wylosowanych do bazy głównej adresów udało się zrealizować jedynie 126 ankiet (39,5%). Resztę (60,5%) stanowią ankiety z bazy dodatkowej bądź dobrane samodzielnie na zasadzie odliczania do 3-go domostwa.

Poczucie angażowania się a działalność w organizacjach lokalnych

Mieszkańcy obydwu gmin deklarują podobny poziom zainteresowania sprawami gminy. Średnia ocena poziomu zainteresowania jest **poędzy „średnio” a „raczej” się interesujemy**, przy czym w Podkowie nieco wyższy jest odsetek tych, którzy „raczej” i „bardzo” się interesują, zaś w Brwinowie tych, którzy interesują się „średnio”.

W porównaniu do wyników z 2011 r. poziom zainteresowania sprawami gminy w obydwu przypadkach nie uległ zmianom.

W porównaniu z 2011 r. w Brwinowie spadł odsetek osób rozmawiających z innymi mieszkańcami o sprawach gminy (z 83,4 do 77,5%), rozmawiających z radnymi (z 24,5 do 18,2%) oraz uczestniczących w zebraniach (z 20,2 do 15,8%). Nieznacznie więcej, z kolei, odwiedza stronę internetową urzędu.

W Podkowie Leśnej większych zmian nie odnotowano poza tym, że nieco większy odsetek domostw zadeklarował, że ich członkowie w ciągu ostatnich 3 miesięcy sprawdzali plany i inne dokumenty gminne (poprzednio jedynie 26,1%).

2. Poziom zainteresowania członkostwem w organizacjach pozarządowych

W porównaniu z 2011 r. w Podkowie Leśnej angażowanie się w działalność lokalnych organizacji nieznacznie spadło, w Brwinowie natomiast nieznacznie wzrosło, przy czym zaangażowanie na terenach wiejskich jest większe niż w mieście. Powyższe różnice mogą do pewnego stopnia wynikać ze specyfiki domostw, które znalazły się w próbie. Biorąc pod uwagę to, że zidentyfikowane różnice są niewielkie i częściowo wynikają ze składu domostw, które zgodziły się wypełnić ankietę, należy stwierdzić, że **zaangażowanie w działalność lokalnych organizacji jest podobne do tego sprzed trzech lat**.

Jeśli chodzi o LGD Zielone Sąsiedztwo, to w Podkowie Leśnej świadomość jego istnienia wzrosła znacząco, w Brwinowie pozostała na bardzo podobnym poziomie. Oznacza to, że Stowarzyszenie powinno nieco skuteczniej docierać z informacją o sobie, szczególnie w Brwinowie. 55% mieszkańców Podkowy Leśnej oraz 23% z Brwinowa wie o Stowarzyszeniu LGD „Zielone Sąsiedztwo”.

Niepokojący jest fakt, iż pomimo tego że wzrósł poziom świadomości istnienia Stowarzyszenia, to niestety wiedza na temat profilu i specyfiki jego działalności zmniejszyła się. Niestety, w obydwu gminach mniejszy odsetek domostw wiedział, że za pośrednictwem LGD Zielone Sąsiedztwo można pozyskać dotacje unijne. Należy zatem podjąć bardziej skuteczną kampanię informacyjną na temat działalności Stowarzyszenia.

W Podkowie w porównaniu z 2011 r. **ocena władz lokalnych uległa poprawie**: wśród domostw, w których ktoś udziela się w lokalnej organizacji wzrosło poczucie o przychylnym nastawieniu władz wobec aktywności mieszkańców (wzrost z 48,6 do 58,6%) i jednocześnie **znaczco spadł odsetek deklarujących brak rozeznanie w tej kwestii (z 34,3 do 27,6%)**.

W porównaniu z 2011 r. **ocena władz lokalnych wśród ogółu mieszkańców uległa nieznacznej poprawie**: wzrósł odsetek domostw przekonanych o sprzyjaniu przez władze lokalne aktywności społecznej mieszkańców z 13,6 do 21,4%.

W porównaniu z 2011 r. w Brwinowie nastąpiło pogorszenie współpracy pomiędzy władzami gminy a organizacjami pozarządowymi. Poprzednio domostwa, w których ktoś udzielał się w lokalnej organizacji oceniały tę współpracę lepiej niż ogół mieszkańców – obecnie gorzej.

W porównaniu z 2011 r. w Podkowie Leśnej nastąpiła znacząca poprawa współpracy pomiędzy władzami gminy a organizacjami pozarządowymi. Poprzednio domostwa, w których ktoś udzielał się w lokalnej organizacji oceniały tę współpracę gorzej niż ogół mieszkańców, obecnie – znacznie lepiej.

3. Solidarni czy nieufni? – relacje międzyludzkie wśród mieszkańców

W relacjach pomiędzy mieszkańcami obydwu gmin przeważa nieufność i ostrożność. W Podkowie Leśnej uzyskano wyniki zbliżone do tych z 2011 roku. W przeciwieństwie do roku 2011, wśród tych domostw, w których wszyscy angażują się w życie gminy **spadła skłonność do deklarowania, że wśród mieszkańców dominuje solidarność i dbałość o dobro wspólne** (poprzednio aż 80% z nich podzielało taką opinię). Jednocześnie wzrosło przekonanie o nieufności i dbałości wyłącznie o własny interes wśród tych domostw, w których nikt nie angażuje się w dobro gminy (w 2011 r. 70,8% tych domostw odbierało relacje międzyludzkie w gminie jako egoistyczne).

W Brwinowie ogólnie sytuacja poprawiła się. Trzy lata temu przekonanych o solidarności i dbałości o dobro wspólne było 12,4%.

W przypadku obydwu gmin, podobnie jak w 2011 r., sposób postrzegania relacji międzyludzkich w gminie w zasadzie nie jest związany z przynależnością do lokalnych organizacji pozarządowych (choć pewną zależność widać w Podkowie Leśnej).

W Podkowie Leśnej wśród domostw, w których ktoś działa w lokalnej organizacji w porównaniu do 2011 r. wzrósł odsetek przekonanych o przewadze solidarności i dbałości o dobro wspólne (poprzednio odsetek ten wyniósł 34,5%, a obecnie 47,4%).

W Brwinowie wzrost odsetka domostw przekonanych o przewadze solidarności i dbałości o dobro wspólne zarówno wśród tych domostw, w których ktoś działa w lokalnej organizacji, jak i wśród tych, w których nie ma takich osób spowodował, że **w porównaniu z 2011 r. różnice w relacjach międzyludzkich pomiędzy Podkową Leśną a Brwinowem zmniejszyły się**.

2. Poziom zadowolenia z zamieszkiwania w gminach

Wśród mieszkańców Brwinowa przeważa opinia, że gmina, w której mieszkają jest średnim miejscem do życia, natomiast wśród podkowieńców, że „raczej” bądź „bardzo” dobrym.

W porównaniu do wyników sprzed trzech lat w Podkowie Leśnej sytuacja nie uległa zmianie (w 2011 r. średnia ocena wyniosła 0,85)

W Brwinowie, z kolei, **wzrósł odsetek domostw wystawiających gminie ocenę „raczej dobrą”** (w 2011 r. średnia ocena była znacząco niższą i wyniosła 0,15).

RÓŻNICA W OCENACH POMIĘDZY OBYDWOMA GMINAMI ULEGŁA ZNACZĄCEMU ZMNIJSZENIU!!

W obydwu gminach im lepsza ocena własnej sytuacji materialnej, tym lepsza ocena gminy. Jedynym odstępstwem od tej reguły w Podkowie Leśnej jest kategoria domostw, których sytuacja materialna jest bardzo zła i które mimo to uważają, że gmina jest dobrym miejscem do życia. **Kategoria ta jednak liczyła tylko 4 domostwa**, stąd średnia dla niej nie jest zbyt wiarygodna.

W Brwinowie, z kolei, domostwa, których sytuacja materialna jest „bardzo zła” wystawiły gminie bardzo niską ocenę. **Kategoria ta liczyła jednak tylko 5 domostw**, które najwyraźniej otaczającą je rzeczywistość oceniają przez pryzmat własnych problemów.

Wśród mieszkańców Podkowie Leśnej przeważa kategoria „bardzo” zadowolonych z zamieszkiwania w gminie, podczas gdy wśród mieszkańców Brwinowa kategoria „średnio” bądź „raczej” zadowolonych.

W Podkowie Leśnej w 2011 r. średnia ocena poziomu zadowolenia była nieco niższa i wyniosła 1,14.

Podobnie w Brwinowie, trzy lata temu poziom zadowolenia był niższy, a średnia wyniosła 0,43.

W ciągu trzech lat w Podkowie nie nastąpił znaczący wzrost ocen wystawianych gminie (które i tak należy uznać za wysokie), podczas gdy ogólnie w Brwinowie nastąpiła znaczna poprawa, szczególnie w postrzeganiu gminy jako miejsca do życia (mieszkańcy z pewnością doceniają realizowane tam inwestycje), ale także w poziomie zadowolenia z zamieszkiwania w gminie, przy czym Brwinów nadal jest gminą kontrastów. Istnieją miejscowości, w których poziom zadowolenia z zamieszkiwania w gminie jest zdecydowanie poniżej środkowego punktu na skali (stary Parzniew, Grudów, Biskupice czy Falęcín).

Ogólnie lepsze oceny wystawione przez domostwa w Brwinowie mogą **częściowo** wynikać z faktu, że tym razem w próbie znalazły się domostwa lepiej oceniające otaczającą je rzeczywistość (w tej edycji więcej domostw odmówiło udziału w badaniu, a zgodzili się być może ci, którzy są mniej skłonni do narzekania).

3. Działalność organizacji lokalnych w kontekście warunków życia w gminach

1. Dbałość o środowisko przyrodnicze, estetykę, czystość

W zasadzie wszystkie oceny składające się na czystość środowiska przyrodniczego oraz estetykę miejsc publicznych zostały wyżej ocenione w Podkowie Leśnej. Największe różnice odnotowano dla oceny czystości powietrza i czystości środowiska naturalnego. Stan przyrody w otoczeniu człowieka zyskał podobne oceny w obydwu gminach.

W gminie Brwinów miejsce zamieszkania respondentów w mieście bądź na wsi nie różnicuje w sposób istotny statystycznie ocen środowiska, estetyki i czystości w gminie.

Obydwie gminy najwyższe oceny zgodnie przyznały możliwości odbioru i segregacji śmieci, a najniższe dbałości instytucji publicznych o stan środowiska przyrodniczego

W Podkowie Leśnej w porównaniu do 2011 r. nastąpiła zdecydowana poprawa w zakresie funkcjonowania systemu segregacji i odbioru śmieci. Poprzednio obydwie średnie wyniosły odpowiednio: 0,36 oraz 0,59. Nadal pewnym problemem pozostaje estetyka i czystość budynków i miejsc publicznych.

W Brwinowie ogólnie wszystkie elementy składające się na dbałość o środowisko przyrodnicze w gminie, czystość i estetykę w tej edycji badania zostały ocenione lepiej.

Poziom świadomości ekologicznej jest w obydwu gminach stosunkowo wysoki. Prawie wszystkie domostwa segregują śmieci, a zdecydowana większość wrzuca do specjalnych pojemników zużyte baterie, świetlówki..., leki.

W porównaniu do 2011 r. zachowania proekologiczne w obydwu gminach upowszechniły się, choć nadal uczestnictwo w akcjach związanych z ochroną środowiska pozostało na tym samym poziomie.

Lokalne organizacje realizując różnego rodzaju inicjatywy powinny skuteczniej o nich informować. Skoro dbałość instytucji publicznych o stan środowiska przyrodniczego oceniana jest jako „średnia”, to warto pomyśleć o wsparciu władz lokalnych ze strony organizacji pozarządowych, dla których ekologia zawsze otwiera wiele możliwości podejmowania różnego rodzaju działań. Czystość środowiska oraz miejsc publicznych wciąż wydają się być dla mieszkańców priorytetowe.

2. Transport, drogi

Wyższe oceny transportu zbiorowego i dróg wystawili mieszkańcy Podkowie Leśnej. Największe różnice pomiędzy obydwoma gminami odnotowano dla dostępności i jakości transportu zbiorowego oraz przepustowości głównych tras komunikacyjnych w godzinach szczytu.

Zarówno Podkowa, jak i Brwinów najwyżej oceniają dostępność transportu zbiorowego (pomiędzy „średnio” a „raczej dobrze”), najgorzej zaś jakość dróg i dostępność tras rowerowych. W Brwinowie jedynie dostępność transportu zbiorowego otrzymała ocenę powyżej środkowego punktu na skali, reszta elementów składających się na jakość transportu zbiorowego oraz jakość, przepustowość, utrzymanie i bezpieczeństwo dróg oceniana jest gorzej niż „średnio”.

Wyciąg z raportu z badań ankietowych dotyczących

Opinii mieszkańców Gminy Brwinów oraz Miasta Podkowie Leśna nt. warunków życia i jakości usług publicznych

WWW.zielonesiedztwo.org.pl

W Podkowie Leśnej w porównaniu do 2011 r. sytuacja nie uległa większym zmianom, choć warto zauważyć, że tym razem wszystkie oceny były nieznacznie wyższe.

W Brwinowie wszystkie oceny składające się na jakość dróg i transport zbiorowy na terenie gminy również uległy poprawie. Podobnie jak w pytaniu o stan środowiska, czystość i estetykę, wyższe oceny mogą być wynikiem tego, że w próbie znalazły się domostwa ogólnie lepiej oceniające otaczającą je rzeczywistość.

Kwestia dostępności transportu jest niezwykle istotna w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców - szczególnie Brwinowa, stwarza (bądź ogranicza) możliwości podejmowania różnego rodzaju aktywności, angażowania się w życie gminy, czy uczestniczenia w działalności organizacji lokalnych. Jeśli jakiś obszar jest niedostatecznie dobrze skomunikowany z resztą gminy, wówczas zachodzi prawdopodobieństwo, iż jego mieszkańcy będą w pewnym sensie zmarginalizowani i pozbawieni równych szans uczestniczenia w życiu całej społeczności lokalnej. Uruchomienie dodatkowego połączenia czy dotacje dla prywatnych przewoźników, aby ci obsługiwali tereny pod tym względem zaniedbane, mogą przyczynić się m.in. do wzrostu uczestnictwa mieszkańców zamieszkujących takie obszary w różnego rodzaju działaniach prospołecznych.

W Brwinowie dostępność transportu zbiorowego została najgorzej oceniona w Mosznej, Krosnej, Parzniewie, Grudowie i Milęcinie. Z punktu widzenia zarządzania gminą fakt ten jest wart odnotowania, choć do uzyskanych w ten sposób wyników należy podchodzić w dużą ostrożnością (dla wielu terenów wyliczanie średnich było bowiem nieuzasadnione, ponieważ zebrano z nich zaledwie kilka lub jedną ankietę).

3. Oświata i edukacja

Jakość oświaty, edukacji oraz miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży zdecydowanie wyżej oceniane są w Podkowie Leśnej (wszystkie elementy zostały ocenione pomiędzy „średnio” a „raczej dobrze”). Największe dysproporcje pomiędzy gminami odnotowano dla dostępności przedszkoli, jakości nauczania w gminnych szkołach średnich oraz dostępności dla dzieci / młodzieży różnych form spędzania czasu wolnego.

W Podkowie Leśnej w porównaniu z rokiem 2011 znacznie wzrosły oceny oferty zajęć dla dzieci i młodzieży: średnia ocena dostępności całorocznych świetlic z -0,39 do 0,09, a ocena dostępności ciekawych form spędzania czasu wolnego z -0,41 do -0,02. Poprawiło się też postrzeganie jakości nauczania w szkołach gminnych. Średnia dla jakości nauczania w szkołach podstawowych wzrosła z 0,48 do 0,71, w gimnazjach z 0,39 do 0,52, a w szkołach średnich z -0,13 do 0,71

W Brwinowie znacząco wzrosły średnie oceny dostępności placów zabaw (z -0,46 do 0,23) i zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (z -0,53 do -0,04). Pozostałe elementy gminnej oferty edukacyjno-oświatowej dla dzieci i młodzieży zostały ocenione tylko nieco wyżej niż trzy lata temu.

Jeśli uwzględnimy opinie TYLKO TYCH DOMOSTW, W KTÓRYCH ZAMIESZKUJĄ DZIECI W WIEKU SZKOLNYM BĄDŹ PRZEDSZKOLNYM (osoby najbardziej zorientowane w dostępności i jakości oferty edukacyjnej i oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież), to okaże się, że **w Podkowie Leśnej wszystkie elementy składające się na zaplecze edukacyjno-oświatowe w gminie, a w Brwinowie wszystkie oprócz dostępności placów zabaw, zostały przez te domostwa ocenione ZNACZNIE NIŻEJ niż przez domostwa, w których takich dzieci / młodzieży nie ma.** Podobnie było w 2011 r., choć wówczas rozbieżności w średnich w obydwu gminach nie były aż tak duże.

Warto odnotować, iż w tej edycji badania mieszkańcy, których dzieci uczęszczają do GMINNYCH SZKOŁ PODSTAWOWYCH **JAKOŚĆ NAUCZANIA W TYCHŻE SZKOŁACH OCENILI GORZEJ niż trzy lata temu.**

Działania wzbogacające gminną ofertę zajęć edukacyjnych i sportowo-rekreacyjnych często oferują prywatne firmy, ale również organizacje lokalne, stowarzyszenia, fundacje.

Bogata oferta przedszkoli, świetlic, zajęć pozalekcyjnych czy różnych form spędzania czasu wolnego podnosi poziom zadowolenia z zamieszkiwania w gminie, buduje poczucie przywiązania i identyfikacji z miejscem, wpływa na wzrost zainteresowania ze strony rodziców tym, co dzieje się w gminie. Ciekawe zajęcia dla dzieci i młodzieży to też nowe miejsca pracy, mniej aktów wandalizmu, większa odpowiedzialność ze strony ludzi młodych za siebie i przestrzeń, którą zamieszkują.

4. Kultura, sport, rekreacja

W Podkowie Leśnej i w Brwinowie ogólnie w ciągu ostatnich trzech lat poprawiły się możliwości spędzania czasu wolnego na terenie gminy zarówno dla tych, którzy wybierają ofertę kulturalną, jak i dla zwolenników aktywności fizycznej. **Mieszkańcy obydwu gmin wciąż jednak odczuwają palącą potrzebę poprawy jakości ciągów spacerowych, a dorosłym mieszkańcom Brwinowa przydałoby się nieco więcej miejsc spędzania czasu wolnego.**

W Brwinowie dostęp do miejsc rekreacji oraz możliwość podejmowania działań artystycznych (podobnie jak w 2011 r.) są jedynymi zmiennymi ocenianymi lepiej na wsi niż w mieście.

Mysząc o ofercie kulturalnej i rekreacyjnej obydwu gmin należałoby ją jednocześnie dostosować również do potrzeb najmłodszych mieszkańców.

Działalność kulturalna oraz sportowo-rekreacyjna ma związek z kształtowaniem się społeczności lokalnej oraz postrzeganiem relacji międzyludzkich w gminie. Okazuje się, że – podobnie jak w 2011 r. – domostwa, które wyraziły przekonanie, iż w gminie przeważa poczucie solidarności i dbałość o dobro wspólne, zdecydowanie wyżej oceniają gminną ofertę kulturalno-sportowo-rekreacyjną. **Być może zwykły kontakt z innymi ludźmi, wspólne odwiedzanie tych samych miejsc, spacerowanie, czynne uprawianie sportu – a warto zaznaczyć, iż aktywności te nie zawsze wymagają specjalistycznych urządzeń oraz obiektów – poprawiają relacje międzyludzkie i powodują, że lepiej postrzegamy siebie i**

innych. Innym wytłumaczeniem powyższej prawidłowości jest fakt, że osoby otwarte i solidarne z natury lepiej oceniają otaczającą je rzeczywistość.

Należy zatem promować i wspierać wszelkiego rodzaju działania i inicjatywy zachęcające mieszkańców do wyjścia z domu, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów międzyludzkich, budujące poczucie wspólnotowości.

5. Infrastruktura i usługi turystyczne

Poziom zadowolenia zarówno ze stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy Podkowa Leśna i Brwinów, czyli ze stanu boisk, tras turystycznych, placów zabaw i miejsc rekreacji, jak i z usług turystycznych i rekreacyjnych, czyli wycieczek, gier miejskich, map, przewodników jest w obydwu gminach „średni”. Przeważa odsetek „ani zadowolonych, ani niezadowolonych”. W Brwinowie infrastruktura oceniana jest lepiej w mieście i jest to zależność istotna statystycznie.

Powyższe wyniki świadczą o konieczności podjęcia wysiłku poprawy zarówno infrastruktury, jak i usług turystyczno-rekreacyjnych na terenie Podkowy Leśnej i Brwinowa, tak aby zwiększył się odsetek domostw „raczej zadowolonych” z obydwu elementów składających się na ofertę turystyczno-rekreacyjną gmin.

Potrzeba ta otwiera nowe możliwości dla lokalnych organizacji, które mogłyby zająć się przede wszystkim poprawą usług turystycznych na terenie obydwu gmin. Myśląc o usługach turystycznych należy uwzględnić przede wszystkim turystykę jednodniową, skierowaną w pierwszej kolejności na mieszkańców, a nie osoby z zewnątrz. Ewentualny rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej nie może odbywać się ze szkodą dla środowiska naturalnego, na którego stan i czystość mieszkańcy coraz częściej narzekają.

6. Sugestie dotyczące budżetu

Domostwa poproszone o wybranie pięciu priorytetów z dziesięciu możliwych zadań, które są finansowane przez gminę, niemal jednogłośnie w obydwu gminach wybrały infrastrukturę drogową. W dalszej kolejności znalazły się: w Podkowie Leśnej bezpieczeństwo publiczne (również bezpieczeństwo na drogach na terenie gminy, eliminacja zagrożenia za strony wałęsających się psów...), czystość ulic i terenów zielonych, ochrona i profilaktyka zdrowia i wreszcie miejsca odpoczynku i rekreacji, zaś w Brwinowie ochrona i profilaktyka zdrowia, bezpieczeństwo publiczne (również bezpieczeństwo na drogach na terenie gminy) oraz czystość ulic i terenów zielonych. Mieszkańcy Podkowy Leśnej najmniej chętnie gminne pieniądze wydaliby na pomoc społeczną, w tym na mieszkania komunalne, a mieszkańcy gminy Brwinów na ofertę kulturalną (poprzednio na pomoc społeczną).

Największe różnice w priorytetach budżetowych pomiędzy obydwoma gminami dotyczą oświaty i opieki przedszkolnej, pomocy społecznej i mieszkań komunalnych oraz ochrony i profilaktyki zdrowia – we wszystkich trzech przypadkach większe potrzeby zgłaszają mieszkańcy Brwinowa. Podkowanie, z kolei, nieco chętniej dodatkowymi środkami wsparliby ofertę kulturalną gminy.

O ile infrastruktura drogową i wodno-kanalizacyjną, czystość czy bezpieczeństwo publiczne są domeną władz lokalnych, o tyle organizacje pozarządowe mogłyby z powodzeniem zająć się profilaktyką zdrowia (szczególnie w gminie Brwinów), wypełnieniem luki we wciąż niewystarczającej liczbie placówek przedszkolnych i oświatowych. Sport, rekreacja oraz kultura również są wdzięcznym polem do działania dla różnego rodzaju organizacji lokalnych, które korzystając z istniejącego zaplecza infrastrukturalnego oraz zachęty ze strony władz lokalnych, mogłyby stworzyć swoim mieszkańcom konkurencyjną w stosunku do innych gmin ofertę spędzania czasu wolnego. Gminy część zadań mogłyby zatem z powodzeniem realizować przy wsparciu ze strony organizacji pozarządowych.

Decydując się na przeprowadzenie ankiety Zarząd Stowarzyszenia zdecydował, że wyniki badania w postaci zbiorczych zestawień będą publicznie dostępne, a dla władz samorządowych będą mogły stać się punktem wyjścia do publicznej dyskusji nad aktualizacją Strategii Rozwoju Miast. Dla LGD ankieta jest ważnym narzędziem w procesie badania wdrażania i monitoringu Lokalnej Strategii Rozwoju – dokumentu wspólnego dla obu gmin, opracowanego w 2008r. przy szerokim udziale mieszkańców.

Ankieta między innymi zawiera informacje dotyczące zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej, uczestnictwa w organizacjach pozarządowych, a także stopnia otwartości na innych współmieszkańców oraz chęci udzielania się na rzecz dobra wspólnego. Wszystko to stanowi kontekst dla działalności LGD Zielone Sąsiedztwo, która podejmuje różnorodne inicjatywy na terenie obydwu badanych gmin.

Zarząd Stowarzyszenia LGD „Zielone Sąsiedztwo” serdecznie dziękuje mieszkańcom Gminy Brwinów i Miasta Podkowa Leśna, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu ankietowym. Państwa wypowiedzi niejednokrotnie twardo oceniające otaczającą nas rzeczywistość prześlemy władzom samorządowym.

Wyniki ankiet są dostępne w postaci trzech raportów; oddzielnie sporządzonych dla Gminy Brwinów i Miasta Podkowa Leśna oraz zbiorczego opracowania na potrzeby LGD z którego wyciąg macie Państwo przed sobą.

Każdy z raportów ma objętość około 100 stron i zawiera tabele oraz wykresy pozwalające lepiej porównać dane.

Dziękujemy za współpracę i zaangażowanie zespołu ankieterów (studenci pracowali jako wolontariusze). Szczególne podziękowania składamy na ręce p dr Doroty Mantey za bezstronną analizę i interesujące opracowanie wniosków.

Dziękujemy Pani Burmistrz Małgorzacie Stępień-Przygodzie i Panu Burmistrzowi Arkadiuszowi Kosińskiemu za aktywne zaangażowanie w jej przeprowadzania na terenie obu gmin w 2011 i 2014r.

W imieniu Zarządu Stowarzyszenia LGD „Zielone Sąsiedztwo” Anna Łukasiewicz prezes Podkowa Leśna, lipiec 2014r

WNIOSKI:

- ❖ Podkowa Leśna uchodzi za „raczej dobre”, a Brwinów pomiędzy „średnie” a „raczej dobre” miejsce do życia. Ocena Podkowy Leśnej w ciągu ostatnich trzech lat w zasadzie nie zmieniła się, podczas gdy w Brwinowie wzrósł odsetek domostw wystawiających gminie ocenę „raczej dobrą” (różnica w ocenach pomiędzy obydwoma gminami uległa znaczącemu zmniejszeniu). Mieszkańcy doceniają inwestycje gminne, choć nadal istnieją obszary problemowe (stary Parzniew, Grudów, Biskupice, Fałęcin). Skoro jednak ogólnie poprawiają się warunki życia w gminie, to jest szansa, że mieszkańcy Brwinowa będą coraz bardziej zainteresowani podejmowaniem różnego rodzaju inicjatyw podnoszących atrakcyjność oferty spędzania czasu wolnego na terenie gminy. Nie należy jednak zapominać o tym, że Brwinów jest gminą kontrastów. W niektórych wsiach problemy związane z codziennym funkcjonowaniem (jak chociażby brak możliwości swobodnego przemieszczania się po terenie gminy przez osoby nie posiadające samochodu) są na tyle duże, że brakuje już chęci i możliwości, aby udzielać się społecznie. Zachodzi duże prawdopodobieństwo, iż nawet jeśli ktoś z takich osób próbuje działać dla dobra ogółu, to działania te koncentrują się bardziej wokół lobbowania na rzecz rozwiązania przez władze gminy tychże problemów, niż np. wokół działalności kulturalnej (stąd większe niezadowolenie ze współpracy z gminą, skoro ta nie od razu interweniuje).
- ❖ **W ciągu ostatnich trzech lat wzrósł poziom zadowolenia z zamieszkiwania w obydwu gminach.**
- ❖ Podkowa Leśna i Brwinów to gminy zamieszkałe przez ludzi w większości biorących aktywny udział w życiu gminy. W Podkowie Leśnej 58,1%, a w Brwinowie 56,2% domostw zadeklarowało takie zaangażowanie. W Brwinowie w ciągu ostatnich trzech lat poprawiło się zaangażowanie wśród mieszkańców terenów wiejskich, przy czym angażowanie się nie musi oznaczać przynależności do lokalnych organizacji. Są przecież różne formy uczestniczenia w życiu gminy (również jako widz), które wpływają pozytywnie na relacje do zamieszkiwanego terytorium.
- ❖ W obydwu gminach odsetki domostw, w których ktoś działa w organizacji lokalnej są podobne i wynoszą 13,2% w Podkowie Leśnej i 12,4% w Brwinowie.
- ❖ Jedną z organizacji działających na terenie obydwu gmin jest LGD Zielone Sąsiedztwo. W porównaniu do 2011 r. wzrosła świadomość istnienia Stowarzyszenia przede wszystkim w Podkowie Leśnej, w Brwinowie natomiast pozostała na podobnym poziomie. Niepokojący jest fakt, iż większej świadomości istnienia Stowarzyszenia nie towarzyszy wzrost wiedzy na temat profilu i specyfiki jego działalności. W tej edycji badania mniejszy odsetek domostw posiadał wiedzę na temat tego, że za pośrednictwem Stowarzyszenia można otrzymać dotację unijną. Należy zatem podjąć bardziej skuteczną kampanię informującą mieszkańców o profilu działalności Stowarzyszenia.
- ❖ W Brwinowie należałoby pochylić się nad relacjami pomiędzy urzędem / władzami gminy a organizacjami lokalnymi, szczególnie tymi działającymi na terenach wiejskich, gdzie – owszem – zaangażowanie w porównaniu z 2011 r. jest wyższe, ale doświadczenia ze współpracy z gminą gorsze.
- ❖ W Brwinowie relacje międzyludzkie w ciągu ostatnich trzech lat poprawiły się. Być może przyczyną tego jest większa aktywność społeczna mieszkańców terenów wiejskich. W Podkowie Leśnej relacje te w zasadzie pozostały niezmienione, choć warto zauważyć, że wśród domostw zaangażowanych w życie gminy odsetek domostw dostrzegających przewagę solidarności i dbałości o dobro wspólne zmniejszył się. W Podkowie Leśnej solidarność i owartość są częściej dostrzegane wśród tych domostw, w których ktoś działa w lokalnej organizacji.
- ❖ Lepszemu postrzeganiu relacji międzyludzkich w gminie towarzyszą wyższe oceny poszczególnych elementów składających się na warunki życia w obydwu gminach. Warto zatem aktywizować ludzi i ułatwiać im działalność w lokalnych organizacjach, aby mogli dostrzec u siebie i innych większą otwartość i troskę o dobro wspólne, a wówczas przełoży się to na większe zadowolenie z zamieszkiwania w gminie i być może dodatkowo zmobilizuje do jeszcze większej aktywności.
- ❖ Różnice w postrzeganiu relacji międzyludzkich pomiędzy Podkową Leśną a Brwinowem zmniejszyły się w ciągu ostatnich trzech lat. Nadal uchodzą one za lepsze w Podkowie Leśnej, choć Brwinów wypada pod tym względem coraz lepiej.
- ❖ Przed lokalnymi organizacjami (w tym LGD Zielone Sąsiedztwo) stoi wyzwanie poprawy oferty spędzania czasu wolnego na terenie obydwu gmin poprzez podejmowanie inicjatyw wzbogacających gminną ofertę zajęć edukacyjnych czy sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Również dorosłym przydałoby się więcej miejsc, w których mogliby spędzać czas wolny poza domem, nawiązując tam nowe relacje i budując więzi z innymi mieszkańcami.
- ❖ Warto pomyśleć też o lepszej infrastrukturze i usługach turystyczno-rekreacyjnych, które podniosłyby atrakcyjność obydwu gmin, być może stworzyły nowe miejsca pracy i przyczyniły się do częstszego przebywania w przestrzeni publicznej.
- ❖ O ile infrastruktura drogowa i wodno-kanalizacyjna, czystość czy bezpieczeństwo publiczne są domeną władz lokalnych, o tyle organizacje pozarządowe mogłyby z powodzeniem zająć się profilaktyką zdrowia (szczególnie w gminie Brwinów) i wypełnieniem luki we wciąż niewystarczającej liczbie placówek przedszkolnych i oświatowych.
- ❖ Organizacje lokalne mogłyby też włączyć się w poprawę oferty edukacyjnej gmin. Niestety, oceny jakości nauczania w szkołach gminnych (szczególnie w Brwinowie), wystawiane przez osoby, których dzieci uczęszczają do gminnych placówek oświatowych nie należą do zadowalających, a należy pamiętać o tym, że wymagania rodziców będą coraz wyższe, tym bardziej, że obydwie gminy zamieszkują w większości osoby z wyższym wykształceniem.
- ❖ **Warto wrócić jeszcze raz do wniosków z poprzedniej edycji badania, ponieważ niektóre z nich wciąż wydają się aktualne.**

Opracowanie wyciągu – Biuro LGD na podstawie Raportów autorstwa dr D. Mantey

Projekt sfinansowano ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Członkami Stowarzyszenia LGD „Zielone Sąsiedztwo” są samorządy Brwinowa, Podkowy Leśnej oraz organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i mieszkańcy z ich terenu.

Wyciąg z raportu z badań ankietowych dotyczących

Opinii mieszkańców Gminy Brwinów oraz Miasta Podkowa Leśna nt. warunków życia i jakości usług publicznych

WWW.zielonesasiedztwo.org.pl